

Socialnämnden
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2020-09-02

Diarienummer:
SCN-2020-00378

Handläggare:
Ulf Eiderbrant och Johan Eikman

Händelsestyrd uppföljning ramavtal stödboende Sjönäshemmet

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. att godkänna uppföljningen enligt **bilaga**, samt
2. att lägga uppföljningen till handlingarna.

Ärendet

Sjönäshemmet ingår som en av fem leverantörer i nämndens ramavtal med stödboende för vuxna. Avtalet löper med fyra år sedan 2018-03-01. Kritik har riktats mot boendet från förvaltningen i samband med ett beslut om att tillfälligt stänga boendet i mitten av maj. Uppföljningen i **bilaga** har genomförts genom inhämtande av information från Sjönäshemmet om orsaken till stängningen och hur de arbetar med systematiskt kvalitetsarbete.

Beredning

Ärendet har beretts inom Enheten för strategiskt stöd genom inhämtande av information från beroendeenheterna inom Avdelning Vuxen och via kontakt med föreståndaren på Sjönäshemmet.

Föredragning

Föreståndaren vid Sjönäshemmet beslutade i slutet av maj 2020 att omedelbart stänga Sjönäshemmet och att hålla stängt under två veckor. Beslutet togs mot bakgrund av att hela personalstyrkan insjuknat i Covid-19 och även en stor del av de boende var sjuka.

Beslutet föranledde konsekvenser för förvaltningen som ledde till ett beslut att genomföra en händelsestyrd uppföljning i enlighet med nämndens plan för kontroll uppföljning av privata utförare (beslutad i april 2020). Uppföljningen skulle utreda om Sjönäshemmet agerat korrekt i förhållande till ramavtalet med nämnden.

Vid stängningen av Sjönäshemmet den 18 maj så var sex personer placerade på boendet med beslut av socialnämnden i Uppsala. Socialförvaltningen fick inte information från boendet om stängningen utan informationen kom från annat håll. När socialförvaltningen fick besked om stängningen behövdes det snabbt ordnas fram boendeplatser där risken för smittspridning kunde minimeras, vilket kunde lösas via individuella lösningar. Sjönäshemmet höll stängt i två veckor och kunde därefter öppna igen. Från Uppsala återvände fem personer till boendet.

I ramavtalet framgår att leverantören ska ha en krisplan med rutiner för verksamheten men förvaltningens bedömning är att händelsen får ses som en extraordinär händelse som det var svårt för verksamheten att förhindra när situationen väl hade uppstått. När samtlig personal var hemma och sjukskriven var det möjligen rätt beslut att stänga boendet. Men Sjönäshemmet borde omgående ha kontaktat socialförvaltningen vid diskussion och beslut om att boendet skulle stänga, så att förvaltningen kunde fått något längre framförhållning för att hantera situationen och hitta lämpliga lösningar för brukarna.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt enligt liggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 2020-09-02
- Bilaga 1, Händelsestyrd uppföljning av Sjönäshemmet

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Direktör

Socialnämnden
Bilaga, Uppföljning

Datum:
2020-09-02

Diarienummer:
SCN-2020-00378

Handläggare:
Ulf Eiderbrant och Johan Eikman

Händelsestyrd uppföljning av Sjönäshemmet

Bakgrund

Föreståndaren vid Sjönäshemmet beslutade i slutet av maj 2020 att omedelbart stänga Sjönäshemmet och att hålla stängt under två veckor. Beslutet togs mot bakgrund av att hela personalstyrkan insjuknat i Covid-19 och även en stor del av de boende var sjuka. Det innebar att verksamheten inte kunde drivas vidare. När Sjönäshemmet var tomt så sanerades lokalerna mot smitta. Den åttonde juni öppnade Sjönäshemmet igen och de boende välkomnades tillbaka.

Beskrivning stödboende för vuxna

Ett stödboende är enligt ramavtalet ett boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse för personer som behöver insatser i form av tillsyn och stöd men inte vård eller behandling. Stödboendet ska resultera i drogfrihet och ett fungerande liv för individen.

De boende ska ha ett eget rum och det ska finnas möjlighet till att laga egen mat. Insatsen har fokus på boende och stöd med nykterhet men inte på behandling.

För att driva ett stödboende för vuxna krävs inte tillstånd från IVO men däremot ska verksamheten bedrivas i enlighet med kvalitetskraven i socialtjänstlagen. Det innebär att verksamheten ska hålla en god kvalitet och att kvaliteten i verksamheten fortlöpande ska följas upp och säkras.

Kvalitetskrav på verksamheten enligt ramavtalet

- Bemanning anpassad till de boendes behov och för att tillgodose god kvalitet.
- Verksamheten ska bedrivas professionellt och tillförlitligt.

- Personal som har stödjande kontakt ska ha god erfarenhet av socialt arbete med målgruppen.
- Det ska finnas upprättade rutiner för att förebygga hot, våld, olyckor etc.
- Avvikelser och tillbud i verksamheten ska följas upp och åtgärdas
- Leverantören ska ha god kännedom om gällande lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten och anpassa verksamheten till förändringar i föreskrifter och lagar.

Kris och katastroforganisation

I ramavtalet framgår att leverantören ska ha en krisplan med rutiner för verksamheten. De ansvarar även för att rutin finns för lokal kris- och katastroforganisation ska finnas i leverantörens ledningssystem.

Krisberedskap på Sjönäshemmet

Föreståndaren vid Sjönäshemmet uppger att de införde karantänsregler för boendet i mars månad utifrån rekommendationerna från Folkhälsomyndigheten om att minska smittspridningen. Karantänsreglerna innebar att de boende fick stanna på boendet och inte delta vid inhandlingsresor eller dylikt. Externa möten ställdes in och istället ordnades digitala möten. Trots försiktighetsåtgärderna så kom smitta in på boendet i mitten av maj. Kontakt togs då med smittskyddsläkaren i Uppsala och Sjönäshemmet fick råd om att hålla de smittade isolerade på sina rum. Trots försiktighetsåtgärder med munskydd och visir för personalen så kunde personalen inte undgå att smittas. Följden blev att hela personalgruppen insjuknade och man tvingades stänga.

Konsekvenser för socialnämnden med stängningen

Vid stängningen av Sjönäshemmet den 18 maj så var sex personer placerade på boendet med beslut av socialnämnden i Uppsala. Socialförvaltningen fick information om stängningen sent men hade tidigare fått besked om att personer på boendet smittats av Covid-19. När socialförvaltningen fick besked om stängningen behövdes det snabbt ordnas fram boendeplatser där risken för smittspridning kunde minimeras, vilket kunde lösas via individuella lösningar. Sjönäshemmet höll stängt i två veckor och kunde därefter öppna igen. Från Uppsala återvände fem personer till boendet.

Bedömning av händelserna från Sjönäshemmet

Föreståndaren vid Sjönäshemmet uppger att smittspridningen på boendet gick fort när väl smittan hade kommit in. De boende har egna sovrum men delar toalett, kök och allmänna utrymmen med de andra. God handhygien var inte tillräckligt för att undvika kontakt med varandra. Lokalerna gör det svårt att separera de boende från varandra. En svaghet var att man inte hade fler timvikarier att kalla in. Personalstyrkan är fem tillsvidareanställda och fem timvikarier. Ev. kan det ha resulterat i att personal som hade symtom ändå gick till arbetet.

Synpunkter från förvaltningen

Sjönäshemmet informerade inte socialförvaltningen om att boendet stängdes, utan ansvariga socialsekreterare och enhetschefer fick informationen från annat håll. Det blev då en akut situation med att ordna annan placering för de berörda men även andra frågor som att hantera transport av de smittade och medicindelning. Sjönäshemmet borde ha haft en bättre beredskap för att lösa en situation som den inträffade t.ex. genom att ha tillgång till fler timvikarier. Sjönäshemmet borde även ha informerat tidigare och haft en dialog med förvaltningen om att smitta brutit ut på boendet.

Sjönäshemmets kvalitetsledningssystem

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter ska verksamheter som bedriver socialtjänst ha ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Ledningssystemet ska vara anpassat till verksamheten avseende omfattning och innehåll. Sjönäshemmets föreståndare beskriver att de bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete och utvecklar verksamheten utifrån händelserapporter och riskanalyser. Personalen har handledning, deltar i personalmöten och erbjuds relevant fortbildning.

Förvaltningens bedömning

Stödboende för vuxna är en verksamhet som har fokus på boende och stöd med nykterhet och drogfrihet. Insatsen kan kombineras med ytterligare stöd- eller behandlingsinsatser i öppenvård eller en arbetsrehabilitering. Nämnden har avtal med fem externa leverantörer. Nämnden har också platser på stödboende i egen regi. Stödboende är en hjälp till hemlösa med en missbruksproblematik och insatsen har som målsättning att hjälpa personen till ett eget boende. Sedan avtalsstarten 2018-03-01 har nämnden haft 29 kortare och längre boendeplaceringar på Sjönäshemmet, varav några är pågående. Det har inte tidigare framkommit synpunkter på verksamheten.

Förvaltningens bedömning är att händelsen får ses som en extraordinär händelse som det var svårt för verksamheten att förhindra när situationen väl hade uppstått. När samtlig personal var hemma och sjukskriven var det möjligen rätt beslut att stänga boendet. Men Sjönäshemmet borde omgående ha kontaktat socialförvaltningen vid diskussion och beslut om att boendet skulle stänga, så att förvaltningen kunde fått något längre framförhållning för att hantera situationen och hitta lämpliga lösningar för brukarna.